

Valtiovarainministeriölle

LAUSUNTOPYYNTÖ KOSKIEN PAKETOITUJEN SIOITUSTUOTTEIDEN AVAINTIEDOT – TYÖRYHMÄN MUISTIOTA; VM 038:00/2015

Finanssialan Keskusliitto (FK) pitää Valtiovarainministeriön työryhmän ehdotusta paketoitujen sijoitustuotteiden avaintiedoista kannatettavana. FK osallistui työryhmän työhön pysyvänä asiantuntijana.

FK:n mielestä paketoitujen sijoitustuotteiden ymmärrettävyyden, vertailukelpoisuuden ja läpinäkyvyyden parantaminen on kannatettavaa. Asiakkaiden luottamus tuotteisiin lisääntyy, kun ymmärrys sijoitustuotteista ja niiden rakenteesta kasvaa.

FK toteaa, että suomalainen kuluttajansuoja sijoitustuotteista annettavan tiedon ja niiden myynnin menettelytapojen osalta on jo nyt hyvällä tasolla. Samoin suomalaisten kuluttajien luottamus sijoitustuotteiden tarjoajiin on säilynyt finanssikriisinkin jälkeen vankalla pohjalla.

PRIIPs-asetuksen alemmantasoisten eurooppalaisten säännösten valmistelu on parhaillaan käynnissä eurooppalaisissa finanssivalvojissa. Säännöksissä vahvistetaan, miten tuotteen kulut, riskit ja tuottoarviot esitetään. Vasta tämän jälkeen tiedetään, mitä tietoja avaintietolomakkeen laatijan on kerättävä ja miten tiedot esitetään avaintietolomakkeessa asiakkaalle. Alemmantasoiset säännökset valmistunevat syksyllä 2016. FK toteaa, että valmistelun yhteydessä konsultoitujen luonnosten perusteella on selvää, että avaintietolomaketta varten kerättävä tieto ja laskentamenetelmät tulevat olemaan hyvin yksityiskohtaisia ja monimutkaisia.

Luonnosehdotuksen soveltamisala on kannatettava

FK pitää kannatettavana työryhmän ehdottamaa soveltamisalaa, jonka mukaan avaintietolomake annetaan Suomessa asetuksen mukaiseen soveltamisalaan kuuluvista tuotteista.

Eläketuotteita ei ole syytä ottaa kansalliseen soveltamisalaan. Vapaaehtoisilla eläketuotteilla on erilainen luonne kuin muilla sijoitustuotteilla. Ne ovat pitkäaikaisia sopimuksia, joissa varat on tarkoitettu sidotuksi pitkäksi ajaksi. Laissa säädetään varojen sidonnaisuudesta lakisääteiseen eläkeikään saakka. Näistä edellytyksistä seuraa, että tuotteilla on muista sijoitustuotteista eroavia ominaisuuksia. Avaintietolomakkeessa esitettäviä tietoja koskevia laskentamalleja ei ole tällä hetkellä kehitetty ottaen huomioon näiden tuotteiden erityispiirteet, koska tuotteita ei ole lähtökohtaisesti katsottu soveltamisalaan kuuluviksi. Koska komissio lisäksi saattaa lähivuosina ehdottaa

eläketuotteille omaa tiedonantosaäntelyä, tätä työtä olisi odotettava, eikä tehtävä peräkkäisiä muutoksia. Lisäksi eläketuotteita koskee jo kansallisen lainsäädännön ja Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden yksityiskohtaiset säännökset (10/2012).

FK viittaa myös hallitusohjelman tavoitteisiin, joiden mukaan kansallisesta lisäsääntelystä on pidättäydyttävä.

Avaintietolomakkeen toimittaminen Finanssivalvonnalle etukäteen

Ehdotuksessa esitetään, että avaintietolomake on toimitettava Finanssivalvonnalle viimeistään, kun tuotteen tarjoaminen aloitetaan Suomessa. Kyseessä on asetuksen antama mahdollisuus ottaa menetelmä kansallisesti käyttöön, jos jäsenvaltio niin haluaa. FK toteaa, että kyse ei ole ennakkolisesta valvonnasta, jota asetus ei mahdollista. Tarkkaa tietoa ei ole, millä tavoin Finanssivalvonta pystyy käyttämään hyväksi todella suuresta määrästä avaintietolomakkeita saatavaa tietoa etukäteen.

Asetuksen aiheuttamat kustannukset voivat olla merkittäviä

FK:n arvion mukaan EU-asetuksen edellyttämän avaintietoesitteen käyttöönotosta aiheutuu useiden satojen tuhansien eurojen kulut palveluntarjoajaa kohden. Avaintietolomakkeessa tulee esittää mm. tuotteen kulujen, riskien ja tuottoarvioiden laskelmat tarkkojen laskentamenetelmien avulla. Kustannukset syntyvät yksityiskohtaisten tietojen keräämisestä, päivittämisestä ja ylläpitämisestä, sekä tarvittavien it-järjestelmien luomisesta. Koska avainlukujen muodostuminen on pystyttävä tarvittaessa selvittämään asiakkaalle, myyntihenkilökunta on koulutettava perusteellisesti. Tällaiset kustannukset siirtyvät yleensä asiakkailta perittäviin hintoihin.

FK toteaa myös, että Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet kulujen ja tuottojen ilmoittamisesta koskevat myös henkivakuutuksia ja kapitalisaatiosopimuksia, joista annetaan jatkossa avaintietolomake. FK:n mukaan tarve Finanssivalvonnan määräyksille ja ohjeille on kriittisesti arvioitava PRIIPs-sääntelyn voimaantulua.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO
Lea Mäntyniemi